Izhaja:
10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:
za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:
Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XI. | V Celovcu, 30. marca 1892. | Štev. 9.

Slovenski katoliški shod v Ljubljani.

Slovenci radi posnemamo. Kar pri drugih vidimo, to mislimo, da moramo tudi mi napraviti. Tako posnemanje ni vselej prikladno in potrebam primerno; kjer se pa posnemajo dobri zgledi, tam je hvale vredno, in med tako posnemanje štejemo mi tudi bodoči slovenski katoliški shod. Ko so že po drugih deželah napravili take shode, odločili so se za to tudi katoliško misleči možje v Ljubljani, kar s posebnim veseljem pozdravljamo. Kakor na drugih katoliških shodih, govorilo se bo tudi tukaj o socijalnem vprašanju, o verski šoli, o katoliških časnikih in družbah itd. To vse je lepo in prav; saj tista vprašanja, ki gibajo v naših dnéh duhove vsega omikanega sveta, dotikajo se tudi nas Slovencev, ki smo postavljeni v sredo Evrope. Vsaka misel, ki se v zapadnem svetu rodi, najde kmalu tudi med Slovenci svojih privržencev. Ako pa hočemo, da bi katoliški shod res kak sad obrodil in stalne nasledke zapustil, ne zadostuje, da bi govorniki le to ponavljali, kar se je že na drugih katoliških shodih govorilo; pred vsem potrebno se nam zdi, da se shod bolj ozira na naše domače, slovenske potrebe in razmere.

Kedar se bo pretresovalo socijalno vprašanje, se našim govornikom ni treba toliko ozirati na socijaldemokratično stranko, ktera je pri nas še pičlo zastopana; toliko več se bo treba spomniti na pomanjkanje dela na slovenski zemlji, ki mnogo Slovencev prisili, podati se po daljnem svetu za kruhom, od kterih mnogi nikoli več v svojo domovino nazaj ne pridejo. Naš delavec ne vpraša, koliko ur na dan bo moral delati in za koliko plačo; on je že vesel, da sploh kako delo dobi. Pri nas toraj ni delavskega vprašanja, ampak le vprašanje po delu. Dolžnost národnih voditeljev bi bila, skrbeti za obrtna podjetja, pri kterih bi slovenski delavci na domači zemlji zaslužek in kruh našli, da bi národ bogatel, se množiti zamogel in se krepko razvijal. Lep sad katoliškega shoda bi bil, ko bi se osnulo veliko slovensko-katoliško gospodarsko društvo na delnice, ki bi z vsakovrstnimi obrtnimi podjetji in s trgovino oživilo promet v Slovencih in ljudstvu dela in kruha priskrbelo. Naj se ne reče, da je to zgolj gospodarska zadeva, ki ne spada na katoliški shod; nasprotno, ali ni mar velikega pomena za katoliško življenje, ako se osnuje veliko obrtno podjetje, kterega bi vladali katoliški možje, ki bi gotovo tudi na to gledali, da bi njihovi podložni delavci lepo krščansko živeli in krivim naukom liberalcev in prekucuhov slovó dali? Tako društvo, pri kterem bi na stotine in pozneje morda na tisoče ljudij svoj zaslužek našlo, pod vodstvom katoliških možakov, bi zamoglo za utrjenje krščanskega mišljenja več storiti, kakor sto in tisoč lepih govorov in skrbno sostavljenih uvodnih člankov po časnikih.

Pri razgovoru o šoli se slovenski katoliški shod ne more zadovoljiti s tem, da povdarja le samo versko šolo; on se mora spominjati tudi svojih nesrečnih rojakov na Koroškem in Primorskem ter tudi vprašanje učnega jezika na dnevni red postaviti. Katoliški shod naj bi poslancem katoliškega mišljenja priporočil, da naj delajo na to, da se spremeni § 6. šolske postave od dné 14. maja 1869. l. v tem smislu, da se morajo otroci v ljudski šoli poučevati v maternem jeziku. Taka postava bi vsemu prepiru in vsemu trpinčenju slovenskih otrok konec napravila. Naj se ne ugovarja, da je to le politična in národna, nikakor pa verska zadeva. Mi imamo skušnje, da potujčenci in renegati slovenski navadno tudi svojo vero zatajijo: če že ne očitno, da bi se dali iz krstnih bukev zbrisati, pač pa dejansko, ker verskih dolžnostij ne spolnujejo, nič ne verujejo in še druge od vere odvračajo. Iz tega važnega uzroka mora biti vsak katoličan odločen nasprotnik vsakega raznárodovanja in potujčevanja s pomočjo ljudskih šol.

Slednjič pa slovenski katoliški shod ne sme pozabiti, da je sploh ves obstanek slovenskega národa v nevarnosti, ako se nam ne posreči, doseči upravno zjedinjenje Slovenije, v kterej bi bili vsi Slovenci združeni in po kterej težiti prisiljeni smo v prvi vrsti mi, ki živimo ob nemški in oni naši bratje, ki živijo ob laški meji. Dva velika národa, eden na severu, drugi na jugozapadu, sta leto in dan — neprenehoma na delu, da krhata kamen za kamenom od našega zidovja; slovenska mladina, ki odrašča, se nam tako rekoč sproti iz rok trga in potujčuje; vas za vasjo zgubljamo na Koroškem; pa tudi Tržaška okolica se zmirom bolj nazaj umika, laška in nemška mesta na Primorskem in Štajerskem pa naraščajo. To ni samo národna, ampak tudi katoliška zadeva, kajti Slovenci so znani kot zvesti katoličani, in kolikor oni tal zgubijo, toliko tal je zgubljenih za katoličanstvo. Tega bi katoliški shod v Ljubljani ne smel prezirati in národnega vprašanja bi se poleg katoliškega na dnevni red postavljati ne smel bati ali celo sramovati noben pravi slovenski patrijot.

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Uljudna prošnja do naših zaupnih môž.) Naše nasprotnike bôde v oči, ko vidijo naš napredek. In ker nam z drugimi sredstvi ne morejo do živega, spravili bi nas radi ob dobro in pošteno ime. Zato pravijo, da so znane prošnje za slovenske šole podpisali le možje, ki niso vedeli, kaj podpišejo. Trdijo celó, da so na teh prošnjah bili nekteri podpisi ponarejeni. Ne moremo si misliti, da bi se bilo pri nas kaj takega zgodilo; kajti v knjižici „Šole na Koroškem“, ktero je izdalo „katoliško-politično in gospodarsko društvo“ Slovencem v pouk, kako se naj sestavljajo prošnje za slovensko šolo, beremo na strani 67. to-le: „Podpišejo pa se naj le možje poštenjaki, ki vedo, kaj podpišejo in so tudi prepričani, da so te zahteve na korist slovenskim otrokom; omahljivci, ki bi se dali morda pozneje pregovoriti in bi celo preklicali svoje podpise, naj se rajši ne podpišejo. Ako so pa med može poštenjake, ki so podpisali prošnje za slovensko šolo, vendar-le zašli nekteri omahljivci, naj naši zaupni možje naznanijo njih imena, in kako se je vsa stvar vršila, odboru „katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“. Naši voditelji morajo biti namreč v vseh rečeh dobro poučeni, da morejo vspešno braniti čast slovensko.

Od Vrbskega jezera. (Žalostna pesem.) Na Štajerskem so zagrizeni Nemci napravili društvo „Südmark“ imenovano, ki ima namen, na južnem Štajerskem Nemca med Slovenca naseliti, in tako Slovenca ali ponemčiti ali pa po malem na stran poriniti. Na bregu Vrbskega jezera pa se to tudi brez družbe „Südmark“ godi. Že lani sta si dva tujca Griot in Stokert v Dolih nakupila ob jezerskem bregu dokaj posestva za svoje Vile (gra-

Ne bodi prevzeten!

(Iz češkega prevel Svečán.)

Ni davno, kar sem šel po cesti in dohitel za vasjo kmeta. Vozil je z enim konjem in peljal je nekoliko vreč žita. Konj je žalostno klonil glavo in ušesa, hruščal z rebri in z repom je švigal tako počasi, kakor veter s slamnatim znamenjem nad krčmo. Na vsakem sklepu kosti je mogel sedeti muzikant. Voz je škripal in stokal in ojnica je bila zvezana z vrvjo. Kmet je imel zakrpan jopič in oguljene hlače. Kadil je iz kratke pipice in bil tako suh, kakor njegov konj.

Vprašam ga: „Kam pa, oče?“

„Hvaljen bodi Jezus Kristus! V malin.“

„In kam pa v malin?“

„K reki; tu ni nobene vode.“

„K reki? Hm, to je daleč.“

„Kaj početi? V hiši ni niti trohice moke; kruha nimamo že čez štirinajst dnij. Moram.“

„No, kakšna pomoč! — In kako vam gre?“

„Eh, slabo; kamorkoli človek pogleda, povsod reva in nadloga. Davek za davkom in doklad kakor mišij — vse požrô!“

„Je pač tako“, pravim — trpeti moramo vsi!“

Zdaj naju dohiti pes, rujav in suh. Kmet, komaj ga zagleda, zakolne: „Presneti pes! Že je zopet za manó! Boš šel domú, Murej!“

Pes obstane, povzdigne levo sprednjo nogo in gleda kmeta. Šla sva dalje. Murej se je plazil za nama. Kmet vzame kamen in vrže ga na psa: „Boš šel domú, ti potep, ti! Kaj bom tam s teboj? Ostanem tam tri dni. Boš šel?!“

Pes je letel malo nazaj, lazil je pa vendar od daleč za nama.

Rečem toraj kmetu: „Najte ga, če si tega tako želí.“

Kmet se obrne in pokliče psa: „No, pojdi toraj; le kaj, nič ne boš dobil jesti. Jaz sam nimam niti skorje kruha.“

Pes zaslišavši to, priletí in skoči od samega veselja na kmeta in skaklja pred nama. Na polji je oral hlapec. Pri cesti je pustil ležati jopič. Murej gre k njemu, povoha ga, potegne velik kos kruha in pobegne. Kmet ga pusti nekaj časa bežati in ko pridemo daleč od hlapca, pokliče psa: „Murej, Murejček, sem pojdi! Murej na! sem pojdi!“

A pes ni slišal. Vzel je kruh med sprednje noge in je jedel. Ko smo prihajali k njemu, kmet se je pripognil, ploskal je na kolena in vabil: „Murej, Murejček, priden si, priden, sem pojdi, sem!“

Pa Murejček ni ubogal. Šel je k mlaki, tam se je napil, pojedel kruh in potém je skakljal pred nama, precej širok, misleč si: „Skrbi ti, gospodar, sam záse, kako se naješ, jaz sem že zase skrbel.“

Zdaj rečem šaljivo gospodarju: „Ako bi ne bili psa razjezili, lahko bi se bili ž njim delili.“

„Beštija“, mrmra kmet „kakor da bi imel pamet.“

„Da, ljuba duša“, pravim, „pes je pes in nič se ne čudite, če ravná kakor pes. So pa ljudje, ki se čudijo, da ž njimi drugi po pasje ravnajo, s kterimi so tudi prej po pasje ravnali. — Glejte, poznal sem enega kmeta, in ta je bil jako prevzeten. Žena njegova bila je kakor njegova sužnja, temveč pa njegovi hlapci in dekle. Pri mizi je navadno jedel meso in ko hlapcem in deklam, ki so to videli, ni dišal črn kruh in krompir, zmerjal jih je: „Zakaj ne jeste? Za vaše proste želodce je to še preveč dobro.“ Zato tudi pri njem noben hlapec in nobena dekla dolgo ni ostala. Enkrat je imel tudi hlapca Martina, kterega je preganjal, kjerkoli je le mogel, ker se mu Martin ni udal in je svoje delo prav dobro razumel. Bil je pri njem pol leta, potem pa tega ni mogel več prenašati in je odšel. Kmet mu je vrgel plačilo pred noge in vpil je: „Saj bi ti berač beraški še rad bil, ako bi zmirom tako hrano imel, kakor je pri meni!“ in zaloputnil je duri za njim.

Ali kakor že na svetu sploh gre, prigodilo se je, da je oni bogati kmet po svoji malopridnosti zgubil vse svoje imetje in moral, ako ni hotel lakote trpeti, delati na gosposkih njivah. Prejšnji hlapec Martin pa, ki se je bil na hišo oženil, hodil je tudi tja. K južini mu je nosila njegova žena jedi v piskrih; prejšnjemu kmetu pa ni nosil noben južine, ker ni imel ničesar. Sedel je torej večkrat opoludne na mejniku ne daleč pri Martinu in gledal ga je z zavidnimi očmi. Enkrat, ko sta sedela sama dva, ni se mogel več premagati in rekel je: „Martin, glej, služil si pri meni dolgo, jedla sva vkup pri eni mizi in sedaj mi ne daš niti koščeka?“

„Veste kaj?“ odgovori Martin, — „mi smo takrat sedeli pri eni mizi, vi pa ste pri drugi mizi jedli za se! Zdaj tudi sediva na eni meji, in jaz zopet jem za se. Kakor ste vi dajali, tako se vam zdaj povrača.“ — — —

„In čemu mi to pripovedujete?“ vpraša me kmet. „Jaz nisem tak in hlapcev nimam, sem le revež.“

dove); letos pa si je ravno v tisti vesi pridobil baron Walterskirchen Jeseničnikovo in Muceljnovo posestvo. Tako sta se zopet dva lepa kosa slovenske zemlje odkrhnila in zvrnila v nemško vodo. Da, šole nas ne bodo tako kmalo podjale, ali tujci, tujci! — Posestnika dobila sta sicer kaj lep denar za svoje rôdo zemljišče in razdrapano pohištvo, in si lahko 2—3 takih domačij kupita, in tudi gosp. baron je blaga duša, pa vendar se človeku milo stori, ko vidi kako namesto posestnikov, ki so prej na lastni zemlji gospodarili, mirno in zadovoljno sebe in družino po krščanski šegi redili, zdaj le kot „hausmajstri“ tujim hlapčujejo, in se naše lepo jezero čedalje bolj ponemčuje.

Izpod Jepe. („Svetó služimo sveti domovini!“) Te pomenljive besede slavnega našega pesnika Jožefa Stritarja čuti gotovo vsak Slovenec globoko v srci svojem; kajti prepričani smo vsi, da le poštenost kaj velja in da more Bog, ki ljubi nad vse pravico, podpirati le poštenjake pri poštenem delu. Držeč se tega pravila napredovali smo v zadnjem času navzlic vsemu pritisku od raznih strani; napredovali smo navzlic temu, da naših nasprotnikov vse mrgoli, in da imajo oni vso moč v svojih rokah. Naši nasprotniki imajo denarja dovolj — pošiljajo jim ga celo iz nemškega „rajha“ — mi Slovenci smo večinoma ubogi. Naši nasprotniki imajo mnogo môž, ki se trudijo v pôtu svojega obraza, da bi zaprečili slovensko gibanje na Koroškem; na naši strani jih je le peščica, ki posvečajo svoje moči sveti naši stvari. — Naši nasprotniki imajo mnogo časnikov, ki izhajajo po večkrat na teden in ki tekmujejo v tem, kako bi bolj in bolj z blatom onesnažili naše voditelje in prvoboritelje; kako bi bolj in bolj osmešili naše pravične težnje in zahteve; kako bi bolj in bolj osramotili one Slovence, ki nočejo postati bratje Judežu Iškarijotu in nočejo zatajiti svojega nebeškega Očeta in ne izdati svoje slovenske matere. Ti listi so: „Freie Stimmen“ v Celovcu, „Deutsche Allgemeine Zeitung“ v Beljaku, „Bauernzeitung“ v Celovcu in celo uradna „Klagenfurter Zeitung“, ki izhaja vsak dan, jim pomaga. Proti vsem tem in še drugim časnikom braniti mora Slovence na Koroškem jedini „Mir“. Da pa pri teh pičlih močeh vendar napredujemo, to stori poštenost s ktero se borimo, in pravica, za ktero se potegujemo. Pravica in resnica pa bosta zmagali, kajti „vsaka sila do vremena“.

A tá je misel, tá je vera moja:
Svetó služimo sveti domovini!

Iz Sveč. (Naš učitelj in nemška posojilnica. — Raznoterosti.) Že v svojem zadnjem dopisu iz Sveč sem poročal, kakšen nemškutar je naš učitelj, kako da je on vsega tega kriv, da naše občinske volitve niso še končane in da je nastalo toliko zmešnjav. Naj še danes tudi nekoliko spregovorim o njegovi nemškutarski gorečnosti in napetosti. — Ne vemo na čigav ukaz ali svèt, mogoče da je tudi dobil kakšen namigljej iz Celovca, da bi te trmaste Slovence iz Sveč, Bistrice in okolice kar na vrat na nos prelevil v Nemce, prav za prav v nemškutarje. Zato je v svoji modri glavi dolgo premišljeval in na enkrat se mu je v nji porodila misel, ustanoviti v Svečah posojilnico in hranilnico. Gotovo čistega namena, da bi namreč posojilnica bila kmetom v korist, kedar so včasih zavolj denarja v zadregi, pri tem ni imel. Nekteri pravijo, da mu je šlo pri tem za nemškutarijo, nekteri pa spet, da za kaj druzega. No, pa bodi temu kakor hoče; gotovo, ako bi bil posojilnico in hranilnico ustanovil iz čistega, dobrega namena, bil bi moral za slovenske kmete ustanoviti posojilnico slovensko, ne pa nemško. Ko sem že našo nemško posojilnico omenil, naj še dostavim, kako se je prav za prav porodila, kako je g. učitelj Fajnik sploh pri osnovanju omenjene posolnice ravnal. Da g. učitelj ne bo mislil, da sem to kar iz trte zvil in da resnice ne pišem, sklicujem se tu na pismo veljavnega in poštenega moža iz Sveč, kteri je tudi pri posojilnici in ve dobro, kako se je vse to godilo. Pismo je pisano dné 18. septembra lanskega leta in popisuje, kako se je Sveška nemška posojilnica ustanovila, kako se je ono jajce kukavice v naši čisto slovenski vasi izvalilo. Dotično pismo se glasi: „Dné 2. septembra smo imeli volitev in osnovanje posojilnice. Vkup je prišlo kakih 18 udov. Pri zborovanju je Sveški učenik g. Jan. Fajnik prav lažnjivo ravnal in povdarjal, da v Št. Jakobu in pa tudi drugod povsod na Koroškem, če se tudi slovensko uraduje, imajo glavne bukve vse nemške. Odbor je sklenil, da se imajo bukve za uradovanje take dobiti, da se more tudi slovenski uradovati. Pred kakimi 14. dnevi je meni učenik naznanil, da je že bukve za uradovanje na Dunaju naročil, toda nemške; na vprašanje zakaj nemške, je odgovoril, da je v Celovcu po vseh bukvarnah vprašal, pa nihče noče slovenskih bukev tiskati. Pred kakimi 5. dnevi sem pa od Št. Jakobskega župana zvedel, da imajo tam vse slovenske bukve. Toraj sram naj bo takega učenika, kakor je naš, ki se laže!“ — Tako se glasi ono pismo, iz kterega se vidi, kako se je naša nemška posojilnica porodila. Ako bi hotel g. učitelj to pismo videti, naj le svojo željo „Miru“ naznani. Tako se je toraj zgodilo, da imajo čisto slovenske Sveče in čisto slovenska okolica (izjemoma samo nekoliko prisiljenih Nemcev, ki nemško niti ne znajo), nemško posojilnico. Upamo pa, da bodo zavedni in národni, slovenski naši kmetje rajši pristopili k slovenski posojilnici in hranilnici v Št. Janžu, ktera se je pred kratkim osnovala in kmalu začne uradovati. Tako vsaj pride denar v slovenske roke, ktere ne iščejo pri slovenskih kmetih dobička in potem še pri volitvah zoper rujejo in agitirajo!! Posojilnica v Št. Janžu, ktero je ustanovilo nekoliko slovenskih rodoljubov (pri osnovalnem zborovanju jih je bilo kakih 40 vkup) je za nas prav važna. Zakaj s tem se postavijo naši kmetje na svoje lastne noge in ne bo jim treba prositi in beračiti za visoke obresti posojila pri Bistriških fužinah in tako bodo postali popolnoma samostalni in bodo volili, kogar bodo hoteli in ne kogar jim Bistriški liberalci vsilijo. Posojilnica v Št. Janžu bode tudi posojevala na manjše obresti, kakor Sveška. Tudi to je veliko vredno, da so v Šentjanški odbor posojilnice izvoljeni odborniki iz štirih far, in sicer: iz Sveč dva (eden na Bistrici in eden v Svečah) iz Bilčovsa dva, iz Kaplje dva in iz Št. Janža trije, kjer je tudi načelnik g. Martin Štih p. d. Šlemic. To je torej odgovor na to, da so pri občinski volitvi v Št. Janžu liberalci zmagali. Kakor tu, tako se bodemo branili in delali zoper liberalce tudi mi Svečani. Le vstrajno in pogumno naprej! „Bog in Slovenci!“ bodi naše geslo. — Še nekaj! Pri nas v Svečah tistih treh ur slovenščine v šoli ni. Zakaj naš učitelj ne uboga ukaza deželnega šolskega soveta? Svečani, tirjajte jih, naj se vaši otroci tudi naučijo pravilno slovenski pisati in govoriti; nemščino, ktero se v šoli naučijo, bodo pozabili in slovenski nič ne bodo znali. Zato na delo! Menda odgovor na te tri ure slovenščine ima biti to, da je naš mlajši učitelj otrokom ukazal, da bi tudi doma nemški govorili. No, naj le naš mlajši učitelj potolaži svojo nemškutarsko vest! To je, kakor da bi bob ob steno metal. On bo šel, pa Slovenci v Svečah ostanejo. Ves trud je zastonj! — Ob koncu še nekoliko novic. Nedavno je umrla na Bistrici pridna in pobožna deklica (17 let stara) Skočajeva Reza. Kako je bila pri vseh ljudeh priljubljena, to je posebno pokazal njen pogreb, kterega se je udeležilo toliko ljudij, da kaj takega niso že Sveče davno videle. Če je bila pri ljudeh tako spoštovana zavolj svoje pridnosti, gotovo bode zdaj uživala večno veselje v nebesih in tam pela na čast Najvišjemu, kakor je tudi Njemu na čast rada pela v naši farni cerkvi. Naj v miru počiva! — To je žalostna novica in vesela novica je, da sta bila ob pustu poročena dva brata, navdušena in trdna národnjaka, zvesta in neustrašena Slovenca, Peter Partl p. d. Oštin, in Jož. Partl p. d. Kosem na Mačah. Bog jima daj obilo sreče in blagoslova!

Svečan.

Iz Borovelj. (Puškarska zadruga.) Ko se je lani ob tem času volilo načelništvo za puškarsko zadrugo, in se je Vernikovi stranki posrečilo, vreči zaslužnega mojstra Justa, pisal sem Vam precej, da novi gospodarji ne bodo dobro vozili. Nisem pa verjel, da se bodo moje besede tako brž spolnile. Komaj je eno leto minulo, pa se je spet vse zasukalo; puškarji so spoznali, da pojde zadruga rakovo pot, če ne pride spet g. Jožef Just v načelništvo. Ravno te misli je bil tudi gosp. deželni predsednik, ki je tiščal na to, naj zadruga privoli, da se nastavi vodja ali direktor, kterega naj imenuje obrtna oblast, najbrže zato, da ne bi bilo več mogoče, zmožnega moža po volilni agitaciji na stran potisniti. Ko je zadruga v to privolila, postavila je obrtna oblast g. Justa za vodjo ali direktorja. Zadrugi pa je ostala pravica, izvoliti dva svetovalca, ki bi direktorju na strani stala. Kot taka sta se izvolila g. Ludovik Borovnik in g. Bogomir Jug. Do teh treh možakov imamo polno zaupanje in prepričani smo, da bodo dobro vladali. Prejšnji vladarji so bili pa tako prebrisani, da so hoteli celo mojstra Pleschbergerja odpraviti, kteremu smo toliko hvale dolžni; kajti on in Just sta še največ storila, da se je naša puškarija povzdignila. Pri lanski volitvi so z možnarji streljali, ko so zmagali; mi smo pa letos rajši 25 gld. za revne šolarje nabrali. No, zdaj je že vse pri kraju, naj bo pa še prepira konec; za nas Borovčiče je najbolje, da zastran puškarije složno in v edinosti postopamo, vsi za vse, ne pa vsak za se.

Iz Štebna pod Juno. (V slovó čast. g. Gabronu!) Žalostni smo Štebenski farmani, ker so nas zapustili priljubljeni dušni pastir, č. g. Gabron. Opravljali so svojo duhovsko službo pri nas dve leti in sedem mesecev. Vsikdar so bili goreč duhovnik, neutrudljivo so delali na leci, v spovednici, v šoli in pri delitvi sv. zakramentov ter pri vsaki drugi priložnosti za naše zveličanje. Dolgo so včasih presedeli v spovednici, ni se jim gnjusilo do najrevnejšega bolnika, temveč za bolnike so imeli posebno naklonjenost in ljubezen. Da so se s tako lepimi čednostmi in s svojo priljudnostjo prikupili vsej okolici na daleč okrog, je pač lahko verjeti. Zraven tega pa so bili še neustrašen slovenski rodoljub, da Podjunska dolina ni imela podobnega borilca. Bog jih živi mnogo let in jim povrni stotero ves trud, kar so ga z nami imeli! Nam ostanejo nepozabljivi. V nekoliko tolažbo nam je pa to, da smo tako kmalu dobili druzega gospoda, ki so nam že prvo nedeljo povedali, da so nam prinesli ljubezen in odprto srce. Bog jim daj le ljubo zdravje, da bi zamogli opravljati svoj vzvišeni poklic.

Iz Žirov. (Varujte se agentov!) V naše hribe priklatil se je agent judovskega trgovca Goldschmieda v Steinamangru na Ogerskem. Nekemu kmetu je ponudil ročni mlin in zatrdil: ta mlin dve 14letni deklici lahko gonite, mlin ponudi na poskušnjo in ga nazaj vzame, če ne bo dober; kmet zamore plačati kupnino 150 gld. v štirih obrokih v enem letu. Kmet se je v kupčijo podal in podpisal neko nemško pismo, ker je mislil, da bo v pismu ravno tako stalo, kakor je agent govoril. Pa hudo se je motil. Čez nekaj časa pride mlin, pa je bil čisto za nič. Dva trdna moža sta ga morala goniti, pa je žito komaj pretrgal in moke ni bilo. Kmet pošlje mlin nazaj in je mislil, da mu tudi plačali ne bo treba. Toda kmalu dobi naročilo, da mora plačati 150 gld. in obresti pri sodniji v Steinamangru. Jud se je sklical na to, kar je kmet podpisal; kar je pa agent govoril, to ni nič veljalo. V pismu pa je stalo, da kmet kupi mlin precej in za gotovo, da ga naenkrat plača in da se podvrže sodniji na Ogerskem, ako bi ne plačal. Tudi odvetnik ni mogel kmetu nič pomagati. Ubogi kmet je bil goljufan za 200 gld. z vsemi troški; še mlina, kterega je nazaj poslal, ni več dobil. Zato pa pozor! Ne podpišite nič tacega, česar sami brati ne znate; ne podvrzite se nobeni ogerski ali sploh tuji sodniji, in ne verujte agentom!

Izpod Triglava. Gotovo je radost obdajala slednjega rodoljuba-bralca, ko mu je prva številka „Mira“ letošnjega leta v roke dospela. Njegova zdatno povekšana in vzorna oblika vsiljuje človeku mogočen utis o napredku, kterega si je pridobil zatirani gorotanski rod slovenski. Z ozirom na njegovo politično vsebino se mora gosp. uredniku popolna izurjena nadarjenost priznavati, s ktero navdušuje, točno in razumljivo zagovarja pravice svojih rojakov, ktere jim prenapeto nemško gospodstvo siloma odstraniti in uničiti hoče. Stanovitna odločnost utemeljena na pravni podlagi je, kot „hrabra vojska“ na bojišču, ki zmagonosno uničuje stavljene ji napore od nasprotniške strani, a slednjič je zmaga gotova. Enacega postopanja je tudi vspeh, da je vedno zakrito solnce vendar enkrat koroškim Slovencem milejše posijalo, namreč, da so si pridobili nekoliko slovenskih šol. — K razvoju gospodarskega in političnega stanja ugajalo bi prostemu ljudstvu jako dobro, ako bi se „Mir“ potrudil „občinski volilni red“ posameznih slovenskih dežel priobčiti. Zakaj? Kmetom pravice in dolžnosti, ktere jim postava predpisuje, večina niso znane, toraj potem ravnati ne vejo. To povdarjati je zlasti potrebno tam, kjer sta v občini dve stranki; tu zamore ena drugi nesposobni stranki vse mogoče, postavne in nepostavne zapreke staviti, da jo ugonobi, dokler se v gotovih slučajnih informacijah vo-

---

„S tem nisem mislil na vas, pripovedoval sem to samo zato, da se ne jezite na Mureja. Ljudje tudi niso često boljši in imajo vendar pamet in vedó, da moramo hudo z dobrim plačati.“

„Murej, sem pojdi!“ pokliče kmet psa.

Pes je priletel in kmet ga je pogladil.

Smešničar.

Neka gospa je nabirala za revеže in že nekoliko naloženi krožnik pomolila nekemu skopemu bogatinu, naj bi tudi kaj dal. „Jaz nemam nič“, zareži skopuh nevoljno. „Če je taka“, reče gospa, „tedaj pa zagrabite nekaj denarja raz krožnik, saj ta denar nabiram ravno za take, ki nič nemajo.“ Vsa družba se je spustila v smeh. Skopuh pa je segel v žep in nekaj dal.

* * *

Tat je prišel po noči k revežu krast, je dolgo iskal denarja, pa nič našel in nevoljen odšel. Revež pa, ki se je spečega delal, zaklical je zdaj za njim: „Ti bedak iščeš pri meni po noči denar, ko ga vendar jaz še pri belem dnevu ne morem nič najti!“

* * *

Gostilničar: „No, kako ste kaj spali, gospod?“

Gost: „Nisem prav dobro spal, pa vendar še bolje, kakor uboge stenice, ki celo noč niso zatisnile očij.“

* * *

Sodnik: „Koliko ste stara?“

Gospodična (razžaljena): „Jaz še nisem nič stara.“

litev ne ovrže. Da je pa volilna postava vsaj nekternikom obeh strank znana, se zamore takim nedostatkom precej pri volitvi izogniti ter skozi to mnogim stroškom in nepotrebnemu poslu višje oblasti zabraniti. Ako bi ta izpolnitev bila „Miru“ neprilična, naj bi se slavnemu vodstvu družbe sv. Mohorja dopadlo, v prihodnjem koledarju svojem en predalček za občinski volilni red slovenskih dežel podariti. Bilo bi to hvale vredno in vstregli bi gotovo večini svojih naročnikov.

Opomba uredništva. Za Korošce smo priobčili občinski volilni red v „Političnem katekizmu“. Za druge dežele so pa tamošnji listi v prvi vrsti poklicani, skrbeti za to. Za Mohorjevo družbo to ni, ker so volitve politična reč, družba se mora pa politike izogibati.

Iz Celja. Vrnil sem se te dni iz barbarične Turške, pokvaril sem se na potovanju in zdaj sem tako truden, da skoraj ne morem hoditi. Počel sem potovati po Macedoniji od vasi do vasi, v vsaki sem ostal po en dan in naglo vse potrebno zapisal. Kako je v tej blatni deželi, tega Vam ne morem tukaj razložiti; mi Evropejci si ne moremo predstavljati kaj takega, če nismo to videli. Potuje se samo na konju; človek sam bi obtičal takoj v blatu. Matraco morate imeti s seboj, drugače bi bilo treba, da ležite na golih ilovnatih tleh v zaduhli luknji. Hrana — ni je. Sedel sem ravno pri ognjišču v eni vasi (Vardarovci) in skoraj svršil svoje delo, ko se soba zatemni. Mislil sem, da je pop ustopil v hišo. Ozrem se kvišku in vidim žandarmerijskega oficirja, ko skoči ravno z revolverjem v roki proti meni. Za njim pa 6 žandarmov z napeto puško. Iztrga mi iz rok moje notice, zdaj se jaz vzdignem, podam mu potni list, povem da sem avstrijski podanik in podam mu veliko pismo od generalgubernerja (cesarskega namestnika). Še ne pogleda teh stvari, ampak jih kar v torbo vtakne. Moje znanstvene brošure pobere in meni vse vzame razun ure in denarja. Potem pa hajd na konja in v Solun, devet ur neprenehano jahanje! Ker sem tisti dan že prej tri ure jahal, bil sem tedaj dvanajst ur na konju. Moker do kože pridem po noči v Solun, kjer sem na policiji z žandarmerijskem oficirjem skupaj spal. Drugo jutro sem bil prost. Eskortirali so me kot „spiona“. Ne zamerim Turkom tega, kajti oni so strašno neumni, država je skoz in skoz gnila in puhla, toda škandalozno je, da me ni naš diplomatični zastopnik bolj energično branil. Dozdeva se mi, da je sam nekoliko dvomil, če jaz res potujem samo v znanstveni svrhi!! Saj enkrat mi reče: „aber was haben Sie denn eigentlich soviel in den Dörfern herumzufragen!!“ Brez vprašanj naj študiram narečja!! Modra glava! Kalnoky mu je tudi že brzojavil; mislim, da bo dobil pod nos. Bil sem še kakih pet dni v Solunu, ker pa daljno potovanje ni bilo mogoče in ker me je sam konsul silil, da odpotujem, sem moral oditi. Eden dan mudil sem se v Belogradu, kjer sem se silno prehladil, devet dni sem bil na Dunaju. Zdaj ostanem nekaj časa doma, da se popravim, trpel sem strašno pri onem jahanju, okoli pasa je vse nekako slabo in me boli. Ko se okrepčam, podam se na dalmatinske otoke in na Krk (Veglia) da študiram tam narečja. O macedonskih razmerah, ljudeh itd. bom Vam poročal prilično mnogo zanimivega; kmet je tukaj več kakor za eno stoletje zad za našim.

Iz Kostrivnice. (V slovo!) „Vse kaže in pravi, vse glasno uči, da tukaj na svetu nič stalnega ni!“ Ta pregovor se je tudi pri nas uresničil. Zapustili so nas na dan 1. sušca naš od vseh faranov ljubljeni častiti gospod kaplan Janez Kozinc, in so se preselili kot župnik na Slivnico. Dné 20. avgusta 1889. leta so prišli k nam kot kaplan, a v tem kratkem času so imeli mnogo skrbij in neprijetnih dnij. Dvakrat so bili za provizorja in v tem času so nam priskrbeli po volji rajnega gospoda župnika Gašperja Lesjaka sv. misijon. Leta 1870. smo imeli tukaj sv. birmo, kar jim je veliko skrbij prizadjalo. Z njihovo pomočjo ustanovilo se je „bralno društvo“, pri kterem so delovali kot tajnik in ga zdatno podpirali. Bili so priljubljeni pri vseh. Drugega pač ne moremo storiti, kakor prositi hočemo ljubega Boga, naj jim v njihovi prihodnji službi največjo srečo in zadovoljnost dá. Bog tedaj obilno poplačaj preblagemu gospodu ves trud, ki so ga ves čas imeli z nami bodi si na prižnici, v spovednici ali v šoli. Vi pa Slivniški farani, bodite ponosni, da ste dobili tako vrlega in za vse dobro vnetega duhovnega pastirja.

Iz Sevnice. (Nevera. — Nemškutarija.) Znani naš „herbergsvater“ je napravil na pepelnično sredo zabavo s plesom in godbo. Prišli so pa le liberalci in nemškutarji. Eden je bojda govoril: „Bomo videli, ali se dá v postu plesati ali ne. V predpustu vsak osel nori; mi »Nemci« se znamo pa tudi v postu kratkočasiti“. Na sodnji dan bomo že videli, kdo je bil veči „osel“, ali tisti, ki je cerkvene zapovedi spolnoval, ali tisti, ki se je iz njih norčeval. — Naša pošta je dobila nov pečat; na njem se bere „Lichtenwald“, „Sevnice“ pa nič ni! Slovenci pač vse potrpijo, zato se jim pa tako godi.

Deželni zbor koroški.

9. seja. Več prošenj se izroči finančnemu odseku. Več poročil o cestah in mostovih se izroči stavbenemu odseku. Pomožnemu zdravniku v norišnici dr. Wernerju se dovoli 300 letne plače. Oskrbniku norišnice se pa dovoli 100 gld. osebne doklade. Prejšnji babici v deželni bolnišnici se dovoli pokojnine letnih 144 gld. Za Blaško cesto pri Štebnu na Zili se poviša podpora na 80 gld. Za cesto v Stockenboi se dovoli 600 gld. na tri leta.

10. seja. Potrdi se razkrojitev občine Unterlesach v dve občini: Bierbaum in Št. Jakob. Dr. Traun predlaga, naj se naredi postava, kako se ima deliti premoženje in bremena, kedar se kaka občina razdeli. Predlog se izroči juridično-političnemu odseku.

11. seja. Dve prošnji se izročite finančnemu odseku. Občini Vernberg se dovoli 100 gld. podpore za neko cesto; občini Himmelberg pa 500 gld. tudi za cesto. Sprejemne postaje za vandrovce se še ne bodo brž upeljale, deželnemu odboru se priporoči, naj o tej stvari še poizveduje. Kirschner govori za to, naj se spremeni postava o lovskih kartah. Predlog se izroči gospodarskemu odseku. Dovolijo se sledeče podpore: koroškemu društvu 1300, obrtni dvorani 500, obrtnemu društvu 500, otroškemu zavetišču v Weyernu 500, delavski bolniški blagajni 400, Elizabetinkam v Kazizah blizu Celovca 150, revnim dijakom v Beljaku 100, za olepšanje Brež 200, telovadnemu društvu (!) v Celovcu 100, pletarski šoli v Steinfeldu 50 in enaki šoli v Rattendorfu 50 gld.

12. seja. Tri prošnje se izročé odsekom. Mestu Celovcu se dá za umeščenje vojakov 1263 gld. Občini Žrelec se dovoli 600 gld. podpore za jezove pri Krki. Blatogradu se dovoli 100 gld., Poreč am 50 gld. vsakoletne podpore za občinsko cesto. Dohodki iz lovskih kart v znesku 7335 gld. se prepustijo deželnemu šolskemu zakladu.

13. seja. Občini Arijah se dovoli 600 gld. podpore. Strežnikom v deželni bolnišnici se določijo 3 vrste plače: po 24, 20 in 18 gld. na mesec. Sprejme se postava, da dobijo učitelji, ki bi bili pred desetim službenim letom k vojakom poklicani in bi se tam tako pohabili, da bi ne bili več za učitelje sposobni, tako pokojnino, kakor bi bili 10 let služili. Delitev Ovberške občine se za zdaj ne dovoli. Sprejme se postava, da se novim delavskim hišam ne smejo nakladati deželne doklade, občinske pa le za polovico.

14. seja. Došlo je 49 prošenj, ki se izročijo raznim odsekom. O prošnji nemških posojilnic, naj bi jim dežela plačala nadzornika, poroča dr. Ubl in predlaga, naj se prošnja odbije, ker so posojilnice iz tega namena ustanovljene, da sosedom pomagajo in da se pisarije brezplačno opravljajo; s tem pa, da bi si posojilnice priskrbele dragih uradnikov, bi ne bilo deželi in kmetom pomagano. Stvar se je izročila potem gospodarskemu odseku. Prošnja Beljaškega mesta za meščansko šolo, za ktero bi morala tudi dežela dodati 20.000 gld., se izroči finančnemu odseku. Kirschner predlaga, naj se pregleda spodnja Krka in naj se o tem poroča v prihodnjem letu. Dovolijo se sledeče podpore: revnim dijakom učiteljske pripravnice 300, koroškemu društvu 240, dekliški delavski šoli v Celovcu 200, lesni obrtni šoli v Beljaku 100, nadaljevalni šoli v Železni Kaplji 100, dekliški delavski šoli v Wolfsbergu 100, nadaljevalni šoli v Wolfsbergu 100, za jezove pri Blatah 300 gld.

15. seja. V zadevi deželne zavarovalnice se sklene, deželnemu odboru naročiti, naj vlado naprosi, da bi kmalu državnemu zboru predložila načrt postave, ki bi določevala, kako naj si dežele zavarovalnice zoper ogenj ustanovijo; naj deželni odbor skrbno pazi na dotični razgovor in potem naj se porazume z deželnimi odbori v Gradcu in Ljubljani, da bodo te tri dežele kar mogoče podobno postavo naredile. Za železni most črez Glino pri Francovem mlinu se dovoli 5230 gld. Pri tem se vname daljši razgovor, ker sta dr. Prettner in Plavec grajala stavbenega vodjo pri Glinski uravnavi, da prepočasi dela, Glöckner, dr. Luggin, Hillinger in dr. Abuja pa so ga zagovarjali.

Glasovi nasprotnikov.

„Bauernzeitung“,

ki je organ „bauernbunda“, kteri zmirom pravi, da ni zoper vero, se v št. 6. silno jezi, da je g. naučni minister jezuitskim latinskim šolam dal pravico javnosti, to se pravi, da so spričevala teh šol ravno tako veljavna, kakor spričevala cesarskih latinskih šol. Tudi se list jezi, da je minister že prej isto pravico dal frančiškanskim latinskim šolam v Bolcani na Tirolskem. Kaj pa so temu listu menihi in meniške šole toliko na poti? Ali se boji, da bo preveč vere med ljudmi, če bodo menihi šole vodili? Ali bo mar za kmete, za ktere se „bauernbund“ in njegov list bojda (?) poganjata, bolje na svetu, kedar ne bo več vernosti med ljudmi, da kmet še poštenega posla ne bo mogel več dobiti? In taki modrijani hočejo kmeta osrečiti!

List nadalje ministru Gautschu svetuje, naj odstopi, ter se huduje, da je učiteljem prepovedal politično agitacijo. Nam se pa zdi, da se na Koroškem nekteri učitelji malo zmenijo za to prepoved. Toraj le potolaži se, ljuba „Bauernzeitung“!

Politični pregled.

Huda sapa se dela vedno za Slovence na Koroškem; pa tudi Gradec in Trst nam nista prijazna. V Štajerskem deželnem zboru se nemško-liberalna večina malo ozira na želje slovenskih poslancev, kteri zastopajo eno tretjino prebivalstva v deželi, ktera slovenska tretjina mora tudi vsa deželna bremena nositi pomagati. V deželnem odboru nemajo Slovenci nobenega odbornika. Nedavno je bilo izpraznjeno eno odborniško mesto in pravica bi tirjala, da bi bili izvolili enega Slovenca. Toda ni se zgodilo, voljen je bil dr. Reicher s 36 glasovi, Slovenec Jerman je dobil le 16 glasov; zanj so glasovali Slovenci in večina nemških konservativcev. — V Trstu je pa vlada pozvala magistrat, naj odpošlje svoje zastopnike v komisijo, ktera se bo posvetovala o ustanovi dveh slovenskih ljudskih šol. Laški gospôdi so pa slovenske šole tako zoperne, da je sklenila, da noče niti na vladino vabilo poslati koga v to komisijo. Občinske doklade pa vendar tudi pri Slovencih pobirajo! Upamo, da se vlada ne bo dala ugnati v kozji rog. — Če vidimo, kako se slovenskim manjšinam na Koroškem, Štajerskem in Primorskem godi, potem nam pač nobeden ne more zameriti, ako si želimo, naj bi se dežele, v kterih Slovenci živijo, združile pod eno upravo. Ko smo nedavno v „Miru“ nekaj tacega omenili, so nas listi napak razumeli, češ, da govorimo za „zedinjeno Slovenijo“ in ob enem za to, da se razrežejo dvojezične dežele. Nam pa ni bilo to pred očmi, ampak, da se obnovi nekdanji veliki „Korotan“ ali pa „Notranja Avstrija“, to je, združenje cele Štajerske, Koroške, Kranjske in Primorja v eno upravno deželo, v kterej bi imeli Slovenci s Hrvati večino ter toliko moč in veljavo, da bi nas ne mogli tlačiti in ob naše pravice pripraviti. Sicer pa o tej stvari morda v kratkem obširneje spregovorimo. — Deželnemu zboru v Lincu je vlada predložila postavo o ustanovi „kmetskih dvorov“, t. j. kmetij srednje velikosti, ktere bi se ne smele razkosávati. Postavni načrt tudi določuje, kako se ima pri takih kmetijah dedščina razdeliti. Taka postava bi morda nam Koroščem tudi koristna bila. — Poljsko šolsko družbo za Galicijo, Šlezijo in Bukovino hočejo ustanoviti v Krakovem. Pa tudi nemški šulferajn je sklenil, da bo začel v Galiciji nemške šole napravljati. Poljski listi se zlo jezijo čez to. — Tržaški deželni (mestni) zbor tirja za avstrijske Lahe laško vseučilišče (visoke šole). Sami hočejo pravico, Slovencem je pa ne privoščijo! — Krščansk list za delavce pod imenom „Gerechtigkeit“ (pravičnost) bo začel izhajati na Dunaju. Veljal bo 1 gld. na leto. — Socijaldemokrati imajo v Avstriji 104 društev in 15.500 privržencev.

V Nemčiji imajo ministersko krizo, to je, en minister je odstopil, in sicer naučni minister grof Zedlitz. Ker namreč liberalci velik krik ženejo zoper versko šolo, ki jo je ta minister upeljati hotel, začela je vlada omahovati in hoče predlog spet umakniti. Zedlitz je pa rajši odstopil, kakor bi se bil podal. Govorili so celó, da bi imel kancelar Kaprivi odstopiti, ker je tudi on za versko šolo govoril. To se pa ni povsem uresničilo. Kaprivi ostane kancelar, le predsedništvo pruskega ministerstva je odložil. Tisto je prevzel grof Eulenburg. Če se cesar liberalcem podá, se bo pa konservativcem zameril. — Med Švedi in Norvežani je zmirom prepir, čeravno so pod enim kraljem, kakor mi in Ogri pod enim cesarjem. Norvežani se hočejo od Švedije čisto odtrgati. — Mož sramote in škandalov je bivši srbski kralj Milan. Njemu je le za kratkočasje, igro in zapravljanje. Popustil je krono — za denar, zapustil deželo — za denar, zdaj je pa še svojo domovinsko pravico za dva milijona frankov prodal in ne sme več v Srbijo nazaj priti. Kedar pa ta dva milijona zaigra, kar se zna v kratkem zgoditi, potem Parižani še ne bodo vedeli, kam bi ga po „šubu“ pognali, ker nema zdaj nobene domovine.

Gospodarske stvari.

Kmalu pride čas spomladanske setve, zato opominjamo naše kmetovalce semenske menjave. Vsak le nekoliko izobražen kmetovalec je prepričan, da je dobro seme izpremenjavati, večina pa o tej koristi nič ne ve. Vsako žito obrodi le tam najlepše, kjer mu pospešujejo rast vsi ugodni pogoji.

Če dobro seme v neugodnejšem podnebji sejemo, pridelavamo nekoliko let veliko lepše zrnje, nego od domačega, pa tudi to postane sčasoma prav enako domačemu, ter smo zopet primorani seme premenjati. Pri taki menjavi semena moramo paziti, da ga ne dobodemo iz gorkejšega, ampak iz mrzlejšega podnebja in slabše zemlje od naše. Kdor dobiva seme iz mrzlejših krajev, ne bode ga po zimi treba skrbeti, da mu žito na polji ne pozebe, ali slabo bi bilo, ako bi dobivali seme iz toplejših krajev, in to zarad zimskega mraza, ker je po zimi v nevarnosti, da popolnoma pozebe. Znano je, da ruski lan in ajda v naših krajih prav dobro rodita, izgubita pa že v malo letih prvotno lepoto ter vsako leto kasneje slabše rodita. „Kmet.“

Novičar.

Na Koroškem. Deželni šolski sovet razpisuje službo profesorja zgodovine in zemljepisja na Beljaški gimnaziji do 15. aprila. — Dné 1. aprila se bo oddala velika tabačna trafika v Pliberku. Ponudbe naj se vložijo do istega dné pri c. k. finančnem vodstvu v Celovcu. Pogoji se zvejo pri davkariji v Pliberku in pri finančnem vodstvu v Celovcu. — Most pri Lipici čez Dravo je proračunjen na 70.000 gld. Ako deželni zbor pritrdi, bo dala polovico dežela, polovico pa graščaki, občine in posamični posestniki, in sicer so se zavezali dati: fužina v Lipici ter graščine Ehrenegg in Weissenegg 5000, mesto Pliberk 2500, občina Ruda 1500, občina Grebinj 200, grof Thurn 200, več posestnikov skupaj 1050 gld. — Pri Rajbeljnu je plaz podsul dva delavca. Le enega so zamogli še rešiti. Tudi nekega Žabničana je z voli vred plaz zasul. — Do 3. aprila je razpisana služba šolskega vodje v Slov. Plajbergu. Prosilec mora slovensko znati. — Deželni odbor koroški je nastavil same liberalce za gospodarje pri cestnih odborih. — Beljaška „D. Allg. Zeitung“ ima popravek od g. nadučitelja Kovačiča, v kterem on zavrača njene laži in pové, kar je tudi res, da on nikoli ni agitiral za slovensko šolo. Najbrž se je liberalcem s tem zameril, ker je prevzel tajništvo pri občini in je tudi sicer še precej pravicoljuben. — Dné 28. t. m. obravnavale so se v deželnem zboru naše šolske zadeve. Za Slovence sta se potegnila národna poslanca Muri in Einspieler. Nasproti govorila sta nam že dobro znana dr. Ubl in Plavec. Dr. Ubl je to pot vendar enkrat sam priznal, da so naša potezanja za slovenske šole **postavna** — in to pripoznanje je tudi nekaj vredno. Govore prinesemo po stenografičnem zapisniku.

Na Kranjskem. Zlato mašo so darovali na sv. Jožefa god č. g. P. Ozimek v Ljubljani. — Sadjarski zadrugi na Slapu je poljedelsko ministerstvo dalo 500 gld. podpore. — Ljubljana bo spet 500.000 gld. na posodo vzela. Potrebovali bodo ta denar za dolenjsko železnico, za zidanje bolnišnice, za nov železen mesarski most (zdaj je lesen) itd.

Na Štajerskem. V Mariboru se je ustrelil neki dragonski stražmešter. — V Lembergu so zaprli neko žensko, ker je na sumu detomora. — Umrli so č. g. Globočnik, župnik v Št. Jurju pod Tabrom, zlatomašnik, 87 let stari. — Iz šolskih glob (denarnih kazen) se je na Štajerskem lani nabralo 4049 gld. — Po vsem Štajerskem je 555 nemških, 201 slovenskih in 45 mešanih šol. — Na Zidanem mostu so prijeli dva mlada Hrvata, ki sta jo hotela popihati v Ameriko. Bala sta se „bele suknje“. — Stekel pes se je priklatil v Središče in več psov ogrizel. Ubil ga je neki kmet.

Na Primorskem. V Kopru je bil dr. Gambini obsojen na 15 gld. globe, ker je razžalil duhovnika Legoviča. Od tiste 50 glav močne sodrge, ki je skozi štiri ure „bombardirala“ stanovanje tega duhovnika, so samo dva prijeli in obsodili enega na dva, druzega na tri dni zapora.

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	6	80	8	50
rž	5	80	7	20
ječmen	4	50	5	60
oves	2	35	2	90
hejda	4	60	5	70
turšica (sirk)	3	90	4	85
pšeno	6	70	8	35
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	30	2	10
deteljno seme	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 30 kr. do 2 gld. 80 kr., kislo 1 gld. 40 kr. do 2 gld. 20 kr., slama po 1 gld. 50 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 58 do 60 kr. kila, maslo in puter po 90 do 100 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 33 do 35 gld. stari cent.

Naznanilo.

Hranilnica in posojilnica v Črni bode imela svoj **letni občni zbor** dné 3. aprila v gostilni pri „Matevžu“. Spored: 1. Volitev odbora. 2. Računsko poročilo. 3. Razni nasveti. Zavoljo važnih pogovorov, prosimo, da se vsi zadružniki zborovanja zanesljivo udeležijo. Za odbor:

P. Walter, tajnik. J. Müller, predsednik.

Loterijske srečke od 26. marca.

Gradec	76	65	18	3	27
Dunaj	43	35	48	23	70

Zvon, cerkveni,

12 centov težak, popolnem nepoškodovan in čistega glasú, leta 1857. vlit, je na prodaj do konca junija tega leta pri

predstojništvu mestne farne cerkve v Pliberku.

Izjava.

Janez Arneutz (Arnejec) v Spodnjih Borovljah in Jožef Arneutz (Arnejec) v Ledenici naznanjata, da za svojim bratom Matevžem Arnejcem (Arneutz) p. d. Katnikom pri sv. Trojici (Pogorje) ne plačata nobenih dolgov, ki so se naredili ali se še naredijo po 15. sušcu (marcu) 1892.

Janez Tschernitz v Celovcu.

Dunajske ulice (Wienergasse).

Velika zaloga

sukna in tkanin iz Brna, Liberce, Jägerndorfa itd.

Toskin, peruvijan,

navozne odeje, Graški in kranjski ševijot,

domače sukno (loden) koroško, tirolsko, štajersko za jesen in zimo.

Posteljne in štepane odeje iz flanela.

Konjske odeje (koci).

Prtenina (platno) in kotenina

v vseh oblikah.

Na drobno in na debelo.

Na znanje!

Za **predpust** in **veliko noč** se dobi **najlepša pšenična moka štev. 0** v vrečah po 25 kil **boljši kup ko povsod drugod**

pri *„sladkornem klobuku“*, Burggasse št. 12.

in pa

pri *„zlatem vencu“*, na starem trgu št. 19.

F. MUSSI,

trgovec s tržaškim blagom v Celovcu.

2000 kosov v delu.

Za najboljši uspeh jamči

tovarna PH. MAYFARTH in dr.

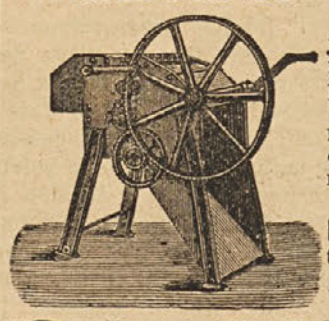

Normalni, patentirani, **jekleni plug; mlatilnice** na ročno gonjo ali pa na par; žitne **čistilnice; slamoreznice; mečkalnice** za krompir; **oljarnice; peči** s hranilnim ognjiščem za kuhinje in pranje.

PH. MAYFARTH in dr.

tovarna za stroje, poseben oddelek za vinarstvo in sadjarstvo,

na Dunaju II/1, Taborstrasse 76.

Ceniki zastonj. — Zastopniki se sprejmejo.

Zaloga moke

iz Magereškega mlina

v Celovcu, šolske ulice št. 18.

„pri zlatem Križu“.

Priporočam vsake vrste **moke, hajdovo, turšično** (sirkovo), **rženo** in **pšenično.** Kdor vzame več ko 25 kil, je ceneje. Nadalje **sladkor** (cuker), **kavo,** suhe **češplje, špirit** in drugo tržaško blago po najnižjih cenah. Vsak dan frišne **droži.**

Peter Mayer.

Tinktura za želodec,

ktero prireja **GABRIJEL PICCOLI**, lekarnar **„pri angelju“** v **Ljubljani, Dunajska cesta,** je mehko, učinkujoče, delovanje **prebavnih organov urejajoče sredstvo, krepča želodec, ter pospešuje telesno odprtje.** — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zaboček z 12 steklenicami velja gld. **1.36,** z 55 steklenicami, 5 kilogramov teže, velja gld. **5.26.** Poštnino plača naročnik. Po **15 kr.** stekleničico razprodajajo **lekarne** v **Celovcu** Thurnwald in Egger, v **Beljaku** dr. Kumpf in Scholz, v **Trbižu** Siegel.

Dve kmetiji ste na prodaj

v Humčah pri Doberli vesi. Prva ima lepo ravnega polja nad 21 oralov, gozda nad 25 oralov, travnikov nad 2 orala, lepega pašnika nad 2 orala, vsega 51 oralov. Mnogo sadja okoli hiše. Cenjena je na 4500 gld. — Druga kmetija ima ravnega polja nad 14 oralov, gozda blizo 10 oralov, travnikov blizo 3 orala, pašnik meri 1548 sežnjev. Pohištvo prav dobro. To posestvo je cenjeno na 3700 gld. Več pové Miha Ilgo v Humčah (p. Eberndorf.)

David Pichler

v Celovcu, Schulhausgasse štev. 12.

„pri zlatem sidru“

priporoča **kavo** kila od 1 gld. 40 kr. do 2 gld.; **sladkor, vinski špirit, rozolij, rženo žganje, špeh, moko** in **drugo vsakovrstno prekmorsko blago,**

vse dobro in po ceni.

Jan. Edelmann,

posestnik in trgovec v Libeličah,

priporoča najboljši

cesarski smodnik (purbelj)

po najnižji ceni, in ga pošilja, ako ga kdo več vzame, tudi po železnici franko na vsak kolodvor. Kdor ta smodnik kupi, mu ni treba nobene pravice skazati; svarim pa vsacega, kdor brez dovoljenja okrajnega glavarstva kupi druge vrste smodnik, na primer „rujavega“ ali „Celjskega“, ki nista cesarska. Kdor tacega prodaja in kdor ga kupi, oba bota kaznovana.

Proč z navadno kavo, kupujte

Kneippovo sladno kavo,

ki jo izdeljuje za Avstro-Ogersko po naročilu g. župnika **Seb. Kneippa edino** le tovarna

bratov Ölz v Bregencu

na Bodenskem jezeru.

Velečast. gosp. župnik **Kneipp** se je odločno izrekel zoper bobovo kavo, kakor jo zdaj v prodajalnicah kupujemo in uživamo. Tista je sad strupenega drevesa, ne daje telesu nobene moči, razburja le živce, ker je strupena, ter izvaja še druge jedi na pot prebavljene iz želodca. Kneippova kava pa ima **veliko redilno moč,** pomiri živce in je dosti **boljši kup.** Komur bi se ta kava ne zdela dovolj okusna, naj jej primeša nekoliko

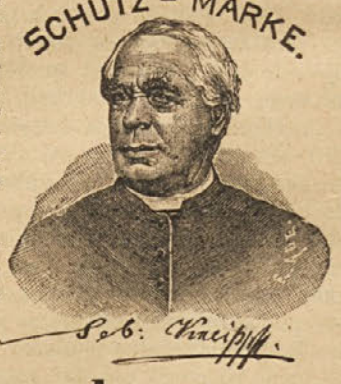

Ölzove kave,

in ne bo skoraj poznal razločka od navadne kave. Pil bo pa potem redilno, zdravo in ceno kavo.

Kako se ta kava kuha, to se bere že v naših zavojih. Kdor kupuje, naj pazi, da dobi pravo blago, ki ga pozna na tem: zavoji so **štirivoglati in rudeči, bratov Ölz, varnostna marka, ponvica, podoba** in **podpis** župnika Kneippa. Ölzova kava nosi naše ime in ponvo.

Dobi se v vseh boljših specerijskih prodajalnicah v Celovcu.

Bratje Ölz,

tovarna za Kneippovo sladno kavo v Bregencu.

Lastnik in izdajatelj Gregor Einspieler, župnik Podkloštrom. — Odgovorni urednik Filip Haderlap. — Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.